

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul energiei nr. 91/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare	<p>Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 143/2021 <i>pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1259 din data de 31 decembrie 2021 s-a asigurat transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2019/944 a PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE.</p> <p>În luna iulie 2024 a intrat în vigoare DIRECTIVA (UE) 2024/1711 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii.</p> <p>Astfel, conform punctului 8 din Directiva 2024/1711, la Directiva 2019/944 se introduce art. 27 a) care precizează următoarele:</p> <p><i>„Articolul 27a Furnizorul de ultimă instanță</i></p> <p><i>(4) Statele membre se asigură că clienții finali primesc informații și sunt încurajați să treacă la o ofertă bazată pe piață.</i></p> <p><i>(5) Statele membre pot solicita unui furnizor de ultimă instanță să furnizeze energie electrică clienților casnici și întreprinderilor mici și mijlocii care nu primesc oferte bazate pe piață. În astfel de cazuri se aplică condițiile prevăzute la articolul 5.”</i></p>
2. Cadrul național de reglementare	<p>Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 <i>privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu</i></p>

modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei are ca și atribuții:

➤ conform art. 5 alin. (1) lit. c) *„aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale;”*

➤ conform art. 9 alin. (1) lit. d) *„stabilește, în condițiile legii, prețurile reglementate, cu respectarea calendarului de eliminare treptată a prețurilor reglementate la energia electrică, precum și criteriile și regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă instanță și publică, anual, recomandări cu privire la conformitatea acestora cu obligațiile de serviciu public, pe care le aduce la cunoștință Consiliului Concurenței, dacă este cazul;”*

➤ conform art. 9 alin. (1) lit. h) *„aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, inclusiv standarde de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și termice;”*

Cu privire la furnizorii de ultimă instanță de energie electrică și la obligațiile de serviciu public, Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare prevede:

➤ la art. 3 punctul 48, faptul că *„furnizor de ultimă instanță este furnizorul desemnat prin mecanisme concurențiale de către ANRE dintre furnizorii existenți pe piața de energie”;*

➤ la art. 16:

„(1) Titularii de licențe au obligația de a-și desfășura activitățile cu respectarea obligațiilor de serviciu public referitoare la siguranță, calitatea și prețul energiei electrice furnizate, continuitatea aprovizionării, eficiența energetică, energia din resurse regenerabile și protecția mediului înconjurător și a climei, cu respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și a prevederilor din contractele directe cu consumatorii.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) sunt clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile, se pot stabili prin hotărâre a Guvernului sau, potrivit competențelor, prin reglementări ale ANRE și garantează operatorilor economici din domeniul energiei electrice din Uniunea Europeană accesul egal la consumatorii români.

(3) Obligațiile de serviciu public care vizează stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice trebuie să respecte cerințele prevăzute la art. 80.

(4) Acordarea de compensații financiare, alte forme de compensare sau drepturi exclusive în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (3) sau în vederea furnizării serviciului universal se realizează într-un mod nediscriminatoriu și transparent.

(5) Guvernul României informează Comisia Europeană cu privire la toate măsurile adoptate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu universal și de serviciu public, inclusiv protecția consumatorului și protecția mediului, precum și cu privire la posibilul lor efect asupra concurenței pe plan național și internațional. Ulterior, Comisia Europeană va fi notificată din doi în doi ani, cu privire la orice modificare adusă măsurilor respective.”

➤ la art. 52 alin. (3) și alin. (4), faptul că:

„(3) Energia electrică furnizată clientului se facturează de către furnizor, conform reglementărilor emise de ANRE și prevederilor legale în vigoare.

(4) Sunt interzise consumul și furnizarea de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare, cu excepția situațiilor reglementate în acest sens de către ANRE”;

➤ la art. 53:

„(1) Furnizorii de ultimă instanță se desemnează de către ANRE dintre furnizorii existenți pe piața de energie, prin mecanisme concurențiale, pe baza unui regulament care stabilește modalitățile și criteriile de selecție a acestora.

(2) Furnizorul de ultimă instanță asigură conform reglementărilor emise de ANRE furnizarea energiei electrice clienților finali care nu mai au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă ca urmare a faptului că furnizorul se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă, cu excepția clienților deconectați pentru sustragere de energie electrică ori neplată, conform reglementărilor emise de ANRE.

(3) Furnizarea energiei electrice de către furnizorii de ultimă instanță se realizează pe bază de contracte elaborate și aprobate de ANRE.

	<p>(4) <i>Trecerea unui client aflat în una din situațiile prevăzute la alin. (2) la furnizorul de ultimă instanță se face conform reglementărilor emise de ANRE, fără a fi necesară semnarea unui contract de furnizare.</i></p> <p>(5) <i>În cazul schimbării furnizorului ca urmare a trecerii la furnizorul de ultimă instanță în condițiile prevăzute la alin. (2), operatorul rețelei la care este racordat locul de consum va asigura continuitatea în alimentarea cu energie electrică a acestuia, iar energia electrică și serviciile aferente furnizării în aceste condiții vor fi suportate prin intermediul furnizorului de ultimă instanță.”</i></p> <p>➤ la art. 61 alin. (7): <i>„Pentru garantarea plăților facturilor la energia electrică, furnizorii de ultimă instanță pot solicita clienților constituirea de garanții financiare, numai în condițiile stabilite de reglementările emise de autoritatea competentă.”</i></p> <p>În aplicarea prevederilor legale menționate mai sus, ANRE a elaborat și aprobat Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 91/2022 pentru aprobarea <i>Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice</i>, denumit în continuare <i>Regulament</i>.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>În concordanță cu prevederile <i>Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei</i>, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, în continuare <i>OUG 27/2022</i>, prețul final facturat de către furnizorii de energie electrică și de gaze naturale, inclusiv pentru furnizorii de ultimă instanță, este plafonat până la data de 31 martie 2025.</p> <p>Astfel, având în vedere cele de mai sus, precum și faptul că:</p> <p>➤ începând cu data de 1 aprilie 2025 prevederile <i>OUG 27/2022</i> și ale schemei de sprijin își vor înceta aplicabilitatea, iar pentru unele prevederi aplicate pe perioada schemei de sprijin s-a evidențiat necesitatea stabilirii unui caracter permanent în cadrul <i>Regulamentului</i>, cum ar fi cele referitoare la mecanismul alternativ prin care toți FUI desemnați preiau în mod nediscriminatoriu, prin rotație lunară, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea energiei electrice din nicio sursă;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ s-a evidențiat necesitatea stabilirii unui mecanism de alocare a locurilor de consum necesar a fi preluate de FUI nominalizat, în cazul în care preluarea integrală a acestora ar implica un efort financiar ridicat din partea furnizorului pentru achiziționarea întregii cantități de energie electrică; ➤ pe parcursul anului 2024 unii furnizori de energie electrică care au și calitatea de FUI au trecut printr-un proces de fuziune, iar aspecte precum transferul calității de FUI, în urma acestor procese, nu erau prevăzute în <i>Regulament</i>; ➤ FUI au sesizat necesitatea reglementării situațiilor privind preluarea clienților finali de energie electrică persoane juridice radiate din evidențele ONRC/ANAF, fiind astfel imposibilă facturarea acestora în cazul în care la locurile de consum respective se înregistrează un consum de energie electrică; ➤ modul de stabilire a componentelor prețurilor aplicate de către FUI la facturarea clienților finali preluați trebuie să reflecte cât mai corect costurile aferente furnizării în regim de UI; ➤ Articolul 27a alin. (4) al Directivei 2019/944, introdus prin punctul 8 al Directivei 2024/1711, precizează faptul că „<i>Statele membre se asigură că clienții finali primesc informații și sunt încurajați să treacă la o ofertă bazată pe piață.</i>”; <p>ANRE a elaborat proiectul de <i>Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul energiei nr. 91/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice</i>, astfel încât să fie clarificate/completate noile cerințe ale prevederilor legale, aspectele semnalate de către participanții la piața de energie electrică precum și unele prevederi din <i>Regulament</i>, în concordanță cu situațiile identificate.</p> <p>Având în vedere operaționalizarea Platformei Online de Schimbare a Furnizorului (POSF), au fost introduse prevederi referitor la derularea procesului de schimbare a furnizorului prin intermediul acesteia.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/măsurile propuse prin</p>	<p>Principalele modificări/completări propuse prin proiectul de <i>Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul energiei nr. 91/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice</i>, sunt următoarele:</p>

<p>prezenta reglementare</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. s-au actualizat definițiile „Client preluat”, „furnizor de ultimă instanță”, „FUI nominalizat”; 2. au fost introduse și definite noțiunile de „perioadă de rotație” și „dispoziție de preluare” și au fost eliminate definițiile „preluare automată” și „preluare la cerere”; 3. s-au introdus prevederi referitoare la FUI care trec printr-un proces de divizare/fuziune, în sensul că ANRE modifică decizia de desemnare în calitate de FUI sau desemnează în calitate de FUI, după caz, societatea rezultată căreia i se transferă portofoliul de clienți preluați în FUI, iar documentele și informațiile aparținând FUI implicat în procesul de divizare/fuziune sunt preluate și publicate pe pagina de internet a societății care va deține calitatea de FUI în urma finalizării acestui proces; 4. au fost actualizate informațiile obligatorii a fi publicate de către FUI în secțiunea dedicată furnizării în regim de UI; 5. s-a păstrat ca permanent mecanismul introdus prin derogare pentru perioada aplicării OUG nr. 27/2022, prin care toți FUI desemnați preiau, prin rotație lunară, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă; 6. s-au introdus prevederi referitoare la actualizarea Listei de nominalizare FUI și a informațiilor din POSF ori de câte ori apar modificări în Lista FUI desemnați; 7. a fost detaliat și completat modul de calcul al prețului final facturat de FUI, precum și modul de facturare; 8. au fost introduse prevederi prin care cota rezonabilă de profit luată în considerare de către FUI la calcul componentei de furnizare nu poate depăși cota profitului realizat de către furnizorul care are și calitatea de FUI în ultimul an pentru care are situații financiare depuse la Ministerul Finanțelor Publice; 9. s-au introdus prevederi care conțin derogări de la prevederile Regulamentului, privind prețul final facturat sau prețul utilizat pentru calculul garanției/sumei agreate a fi plătită în avans, pentru situația în care, pentru anumite perioade determinate, valoarea prețului de facturare sau a modalității de facturare a energiei electrice este stabilită prin alte acte normative cu impact asupra clienților preluați în regim de UI;
-------------------------------------	--

10. s-a introdus obligația FUI de a notifica clienților finali preluați principiile de calcul ale prețului final facturat în cazul în care încetează perioada de aplicare a unui act normativ care stabilește prețuri și/sau modalitatea de facturare, cu impact asupra clienților preluați în regim de UI;
11. au fost detaliate situațiile în care FUI nu are obligația de a furniza energie electrică la locurile de consum preluate, inclusiv la locurile de consum aparținând unor clienți finali persoane juridice radiate din evidențele ONRC/ANAF, având obligația de a solicita întreruperea alimentării locurilor de consum în situația în care acestea înregistrează consum și nu poate fi identificat clientul consumator;
12. s-au detaliat prevederile privind mecanismul de alocare de către ANRE a locurilor de consum aflate în situația de a nu avea asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă în cazul în care, în luna de nominalizare, consumul mediu al clienților necesar a fi preluați în regim de ultimă instanță depășește 50% din volumul energiei electrice furnizate în luna similară a anului precedent clienților în regim concurențial și de SU din portofoliul furnizorului care are și calitatea de FUI nominalizat. În acest caz FUI poate informa ANRE cu privire la situația apărută, în vederea alocării locurilor de consum necesar a fi preluate în regim de UI;
13. s-a modificat de la 6 luni la 3 luni durata pentru care FUI este obligat să asigure furnizarea energiei electrice la locurile de consum aparținând clienților cu o putere aprobată prin avizul tehnic de racordare/certificatul de racordare de peste 1 MVA;
14. s-a introdus obligativitatea transmiterii cererii de preluare a locurilor de consum aparținând clienților cu o putere aprobată prin avizul tehnic de racordare/certificatul de racordare de peste 1 MVA numai către FUI nominalizat;
15. s-a specificat faptul că FUI are obligația de a transmite oferte de furnizare a energiei electrice în regim concurențial la momentul comunicării notificării privind prelungirea duratei contractului încheiat în regim de UI, precum și oricând pe parcursul perioadei în care acesta asigură furnizarea energiei electrice în regim de UI;
16. a fost introdusă obligația FUI de a transmite clientului final, la cerere, un exemplar semnat a contractului de furnizare;

	<p>17. s-a completat formula de calcul a garanției financiare pe care FUI are dreptul de a solicita clienților preluați, prin adăugarea valorii componente de furnizare și a taxelor/impozitelor/contribuțiilor stabilite prin dispozițiile legale în vigoare;</p> <p>18. s-au introdus prevederi referitoare la derularea procesului de schimbare a furnizorului prin intermediul POSF;</p> <p>19. a fost actualizată Anexa nr. 3 la Regulament, „Conținutul minim al informării de preluare transmise de către FUI clienților preluați”, prin introducerea unor elemente suplimentare de informare, referitoare la principiile de calcul ale prețului de ultimă instanță;</p> <p>20. au fost actualizate clauzele Contractul-cadru de furnizare a energiei electrice la clienții finali preluați de către furnizorul de ultimă instanță pentru a reflecta modificările de mai sus, precum și pentru a reflecta actualele prevederi ale Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali.</p>
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) asigurarea predictibilității și transparenței acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces;</p> <p>b)</p> <p>– instituirea unui mecanism permanent de preluare prin rotație a clienților de către FUI, astfel încât fiecare FUI desemnat de ANRE să preia locuri de consum în vederea asigurării furnizării energiei electrice în regim de UI;</p> <p>– protejarea FUI în cazul în care cantitatea de energie electrică necesară să fie furnizată clienților finali preluați în regim de UI depășește 50% din volumul energiei electrice furnizate în luna similară a anului precedent clienților în regim concurențial și de SU din portofoliul furnizorului care are și calitatea de FUI nominalizat;</p> <p>c)</p>
--	--

	<p>– încurajarea trecerii într-un timp cât mai scurt a clienților de la FUI la un alt furnizor prin încheierea unui contract aferent furnizării energiei electrice în regim concurențial, prin transmiterea de către FUI a unor oferte în acest sens;</p> <p>– facturarea clienților finali preluați la un preț care să reflecte costurile reale ale FUI, precum și o cotă rezonabilă de profit, care să nu depășească cota profitului înregistrat de către FUI în ultimul exercițiu financiar încheiat.</p>
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
4. Implicații sociale	Nu este cazul.
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului

ANRE

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>a) Se modifică și se completează Ordinul președintelui ANRE nr. 91/2022 <i>pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice</i></p> <p>b) nu este cazul</p>
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Având în vedere prevederile art. 18 din OUG nr. 27/2022, potrivit cărora:

	<p>„Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică până la data de 31 martie 2025.”,</p> <p>rezultă faptul că începând cu data de 1 aprilie 2025, prevederile OUG 27/2022 și ale schemei de sprijin își vor înceta aplicabilitatea.</p> <p>Perioada stabilită pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la prezentul proiect de act normativ supus consultării publice, este de cel puțin 10 zile calendaristice de la data publicării anunțului, dar ținând cont de prevederile legale imperative mai sus menționate, respectiv transpunerea acestora înainte de data de 1 aprilie 2025 (cu publicare în Monitorul Oficial înaintea acestei date), actul normativ va fi supus aprobării Comitetului de reglementare al ANRE (după parcurgerea etapelor corespunzătoare) într-un termen mai mic de 30 zile lucrătoare de la data publicării pe pagina de internet a ANRE a anunțului de deschidere a procesului de consultare publică.</p>
--	--

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	Nu este cazul.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
4. Alte informații	Nu este cazul.